

Chestionar Extins pentru Identificarea Ariilor de Control Comportamental la Copil

Instrucțiuni pentru părinți:

Citiți fiecare afirmație și bifați varianta care descrie cel mai bine comportamentul copilului dumneavoastră în ultimele 30 de zile. Folosiți scala de mai jos:

1 = Niciodată | 2 = Rareori | 3 = Deseori | 4 = Întotdeauna

1. Control prin alimentație

1. Refuză să mănânce anumite alimente chiar dacă îi este foame. [1] [2] [3] [4]

2. Acceptă să mănânce doar 2-3 feluri preferate. [1] [2] [3] [4]

3. Refuză mâncarea dacă nu este servită într-un anumit fel. [1] [2] [3] [4]

4. Decide singur ora la care mănâncă. [1] [2] [3] [4]

5. Plânge sau face criză dacă nu primește mâncarea dorită. [1] [2] [3] [4]

6. Refuză să mănânce cu alți membri ai familiei. [1] [2] [3] [4]

7. Împinge farfuria sau aruncă mâncarea dacă nu îi place. [1] [2] [3] [4]

8. Cere mâncare doar de la o anumită persoană. [1] [2] [3] [4]

9. Acceptă să mănânce doar în anumite locuri. [1] [2] [3] [4]

10. Se joacă cu mâncarea în loc să o mănânce. [1] [2] [3] [4]

11. Controlează cantitatea de mâncare primită. [1] [2] [3] [4]

12. Refuză gustări sănătoase, acceptând doar dulciuri/snacks. [1] [2] [3] [4]

13. Refuză complet lichidele timp îndelungat. [1] [2] [3] [4]

14. Mănâncă excesiv un singur tip de aliment. [1] [2] [3] [4]

2. Control prin somn

1. Refuză să meargă la culcare la ora stabilită. [1] [2] [3] [4]

2. Se trezește frecvent noaptea și solicită atenție. [1] [2] [3] [4]

3. Refuză să doarmă în patul propriu. [1] [2] [3] [4]

4. Se culcă doar în prezența unei anumite persoane. [1] [2] [3] [4]

5. Își schimbă singur programul de somn. [1] [2] [3] [4]

6. Plânge sau face criză la ora de culcare. [1] [2] [3] [4]

7. Refuză să doarmă dacă lumina nu este cum vrea. [1] [2] [3] [4]

8. Refuză să doarmă fără anumite obiecte. [1] [2] [3] [4]

9. Se trezește intenționat devreme pentru a controla programul familiei. [1] [2] [3] [4]

10. Controlează ordinea activităților de seară. [1] [2] [3] [4]

11. Refuză somnul de prânz chiar dacă este obosit. [1] [2] [3] [4]

12. Folosește refuzul somnului pentru a evita o activitate. [1] [2] [3] [4]

13. Se prefăce că doarme pentru a evita interacțiunea. [1] [2] [3] [4]

3. Control prin tranziții și program

1. Refuză să treacă de la o activitate la alta. [1] [2] [3] [4]

2. Amână schimbarea activității prin cereri repetate. [1] [2] [3] [4]

3. Impune ordinea activităților. [1] [2] [3] [4]

4. Se supără dacă programul se schimbă brusc. [1] [2] [3] [4]

5. Controlează timpul alocat unei activități. [1] [2] [3] [4]
6. Refuză activități noi fără o pregătire prealabilă. [1] [2] [3] [4]
7. Solicită repetarea zilnică a acelorași activități. [1] [2] [3] [4]
8. Refuză să încheie o activitate preferată. [1] [2] [3] [4]
9. Controlează cine participă la o activitate. [1] [2] [3] [4]
10. Împiedică începerea unei activități dacă nu e pregătit. [1] [2] [3] [4]
11. Solicită pauze frecvente pentru a întrerupe activitățile. [1] [2] [3] [4]
12. Își creează propriul program fără a ține cont de al familiei. [1] [2] [3] [4]
13. Schimbă activitățile altor persoane pentru a-și păstra controlul. [1] [2] [3] [4]

4. Control prin obiecte și resurse

1. Refuză să împartă jucăriile. [1] [2] [3] [4]
2. Ascunde obiecte pentru a împiedica utilizarea lor de către alții. [1] [2] [3] [4]
3. Controlează accesul la televizor sau tabletă. [1] [2] [3] [4]
4. Refuză să returneze obiecte împrumutate. [1] [2] [3] [4]
5. Impună modul de utilizare a unui obiect comun. [1] [2] [3] [4]
6. Se supără dacă altcineva folosește obiectele sale. [1] [2] [3] [4]
7. Controlează volumul sau conținutul media. [1] [2] [3] [4]
8. Solicită exclusivitate asupra unor resurse. [1] [2] [3] [4]
9. Refuză să lase alt copil să se joace lângă el. [1] [2] [3] [4]
10. Strică intenționat obiecte pentru a opri accesul altora. [1] [2] [3] [4]

11. Cere să aibă acces la obiecte în momente interzise. [1] [2] [3] [4]

12. Folosește obiectele pentru a negocia cu adulții. [1] [2] [3] [4]

13. Blochează fizic accesul altora la resurse. [1] [2] [3] [4]

5. Control prin mediu fizic

1. Închide/deschide uși pentru a impune o regulă proprie. [1] [2] [3] [4]

2. Controlează luminile din casă. [1] [2] [3] [4]

3. Refuză să stea într-o cameră dacă nu e aranjată cum vrea. [1] [2] [3] [4]

4. Mută obiectele în poziții specifice. [1] [2] [3] [4]

5. Controlează temperatura (geamuri, aer condiționat). [1] [2] [3] [4]

6. Interzice altora să folosească un spațiu. [1] [2] [3] [4]

7. Blochează accesul la anumite camere. [1] [2] [3] [4]

8. Schimbă locul mobilierului fără acord. [1] [2] [3] [4]

9. Controlează ordinea obiectelor pe masă. [1] [2] [3] [4]

10. Refuză să fie mutat într-un alt loc. [1] [2] [3] [4]

11. Rearanjează constant lucrurile după cum vrea. [1] [2] [3] [4]

12. Solicită modificări repetate ale mediului. [1] [2] [3] [4]

6. Control prin îmbrăcăminte și igienă

1. Refuză hainele alese de altcineva. [1] [2] [3] [4]

2. Se opune schimbării hainelor murdare. [1] [2] [3] [4]

3. Refuză spălatul pe mâini. [1] [2] [3] [4]

4. Refuză spălatul pe dinți. [1] [2] [3] [4]
 5. Se opune tunsului sau pieptănatului. [1] [2] [3] [4]
 6. Controlează ce încălțăminte poartă. [1] [2] [3] [4]
 7. Refuză să poarte haine adecvate vremii. [1] [2] [3] [4]
 8. Solicită haine specifice zilnic. [1] [2] [3] [4]
 9. Controlează cine îl îmbracă. [1] [2] [3] [4]
 10. Refuză să folosească prosoape sau obiecte de igienă comună. [1] [2] [3] [4]
 11. Solicită schimbarea hainelor de mai multe ori pe zi. [1] [2] [3] [4]
- 7. Control prin limbaj și comunicare**
1. Ignoră cerințele adresate. [1] [2] [3] [4]
 2. Răspunde doar la o anumită persoană. [1] [2] [3] [4]
 3. Schimbă subiectul pentru a evita răspunsul. [1] [2] [3] [4]
 4. Folosește aceleași cereri repetitive. [1] [2] [3] [4]
 5. Refuză să răspundă la întrebări simple. [1] [2] [3] [4]
 6. Solicită explicații excesive pentru a amâna acțiunea. [1] [2] [3] [4]
 7. Folosește limbajul pentru a controla interacțiunea. [1] [2] [3] [4]
 8. Vorbește doar despre subiecte preferate. [1] [2] [3] [4]
 9. Refuză comunicarea în anumite momente. [1] [2] [3] [4]
 10. Controlează durata unei conversații. [1] [2] [3] [4]
 11. Își impune propria ordine a discuțiilor. [1] [2] [3] [4]

8. Control prin autoagresivitate/agresivitate

1. Folosește crizele pentru a evita cerințele. [1] [2] [3] [4]
2. Amenință cu auto-vătămare. [1] [2] [3] [4]
3. Devine agresiv când i se refuză ceva. [1] [2] [3] [4]
4. Agresează o persoană pentru a opri o activitate. [1] [2] [3] [4]
5. Aruncă obiecte în timpul unui conflict. [1] [2] [3] [4]
6. Își provoacă intenționat durere pentru a obține ceva. [1] [2] [3] [4]
7. Distruge obiecte în semn de protest. [1] [2] [3] [4]
8. Folosește lovirea pentru a controla reacțiile altora. [1] [2] [3] [4]
9. Își oprește activitatea pentru a declanșa atenția. [1] [2] [3] [4]
10. Se lovește în fața altora pentru a obține ce vrea. [1] [2] [3] [4]

9. Control prin evitarea stimulilor

1. Refuză să intre în anumite spații. [1] [2] [3] [4]
2. Fuge dintr-o situație pentru a evita cerința. [1] [2] [3] [4]
3. Se acoperă la urechi/ochi pentru a opri interacțiunea. [1] [2] [3] [4]
4. Blochează accesul altora într-un spațiu. [1] [2] [3] [4]
5. Se ascunde pentru a evita o activitate. [1] [2] [3] [4]
6. Refuză să privească o persoană sau obiect. [1] [2] [3] [4]
7. Folosește fuga pentru a schimba activitatea. [1] [2] [3] [4]
8. Solicită părăsirea unui spațiu brusc. [1] [2] [3] [4]

9. Controlează poziționarea în spațiu pentru confort. [1] [2] [3] [4]

10. Folosește obiecte pentru a crea o barieră fizică. [1] [2] [3] [4]

10. Control emoțional

1. Plânge exagerat pentru a obține ceva. [1] [2] [3] [4]

2. Mimă frica pentru a opri o cerință. [1] [2] [3] [4]

3. Exagerează reacțiile emoționale pentru atenție. [1] [2] [3] [4]

4. Se enervează rapid pentru a controla situația. [1] [2] [3] [4]

5. Se retrage complet pentru a provoca reacție. [1] [2] [3] [4]

6. Folosește râsul exagerat pentru a evita cerința. [1] [2] [3] [4]

7. Controlează interacțiunile prin reacții dramatice. [1] [2] [3] [4]

8. Folosește tăcerea ca formă de protest. [1] [2] [3] [4]

9. Se prefacă bolnav pentru a evita activități. [1] [2] [3] [4]

10. Solicită consolare constantă pentru situații minore. [1] [2] [3] [4]

11. Control fiziologic (sfincterian)

1. Refuză toaleta deși este capabil. [1] [2] [3] [4]

2. Solicită pampers deși poate folosi toaleta. [1] [2] [3] [4]

3. Reține urina intenționat. [1] [2] [3] [4]

4. Reține scaunul intenționat. [1] [2] [3] [4]

5. Elimină intenționat în locuri necorespunzătoare. [1] [2] [3] [4]

6. Folosește scaunul/urina pentru a provoca reacție. [1] [2] [3] [4]

- 7. Solicită scutece în contexte de stres. [1] [2] [3] [4]
- 8. Controlează momentul eliminării pentru atenție. [1] [2] [3] [4]
- 9. Refuză toaleta în afara casei. [1] [2] [3] [4]
- 10. Face nevoile doar în prezența unei persoane specifice. [1] [2] [3] [4]

12. Control prin manipularea regulilor și rutinei

- 1. Refuză să înceapă o activitate fără să negocieze mai întâi regulile acesteia. [1] [2] [3] [4]
- 2. Se supără dacă rutina zilnică este schimbată fără avertisment. [1] [2] [3] [4]
- 3. Plânge sau face crize când i se cere să facă ceva diferit față de programul obișnuit. [1] [2] [3] [4]
- 4. Insistă să facă lucrurile întotdeauna într-un anumit fel, altfel refuză să continue. [1] [2] [3] [4]
- 5. Folosește lacrimi sau isterii pentru a amâna sau evita o activitate. [1] [2] [3] [4]
- 6. Se opune schimbărilor în orarul mesei sau al somnului. [1] [2] [3] [4]
- 7. Refuză să respecte regulile unui joc sau ale unei activități dacă nu îi convin. [1] [2] [3] [4]
- 8. Își impune propriile reguli în timpul jocului sau al terapiei. [1] [2] [3] [4]
- 9. Negociază obsesiv orele la care trebuie să înceapă sau să se termine o activitate. [1] [2] [3] [4]
- 10. Se revoltă dacă cineva încearcă să schimbe planul stabilit pentru ziua respectivă. [1] [2] [3] [4]
- 11. Repetă anumite acțiuni ca un ritual înainte de a începe o sarcină. [1] [2] [3] [4]
- 12. Se opune folosirii obiectelor într-un mod diferit față de cel obișnuit. [1] [2] [3] [4]
- 13. Se simte anxios dacă programul zilnic este modificat fără să știe în prealabil. [1] [2] [3] [4]
- 14. Refuză să accepte instrucțiuni dacă acestea nu respectă „regulile” sale personale. [1] [2] [3] [4]
- 15. Încearcă să controleze timpul alocat unei activități, chiar dacă nu este cazul. [1] [2] [3] [4]

13. Control prin motricitate și mișcare

1. Se leagă sau se balansează pentru a se calma când este agitat.

(1) (2) (3) (4)

2. Face mișcări repetitive (bătaie din palme, scuturare de mâini) în situații stresante.

(1) (2) (3) (4)

3. Bate cu mâinile sau picioarele pe diverse suprafețe când vrea să atragă atenția.

(1) (2) (3) (4)

4. Folosește mișcări stereotipe pentru a evita o activitate sau o cerință.

(1) (2) (3) (4)

5. Se mișcă excesiv când este neliniștit sau supărat. (1) (2) (3) (4)

6. Își folosește corpul pentru a bloca accesul cuiva (se pune în fața ușii, se întinde pe jos). (1) (2) (3) (4)

7. Refuză să participe la activități care implică coordonare motrică fină sau grosieră. (1) (2) (3) (4)

8. Folosește mișcările corporale pentru a-și impune voința în grupul de copii sau în familie. (1) (2) (3) (4)

9. Își schimbă poziția foarte des pentru a evita o sarcină sau o situație. (1) (2) (3) (4)

10. Repetă anumite mișcări înainte de a începe o activitate nouă sau dificilă. (1) (2) (3) (4)

11. Preferă să stea în poziții care îi oferă senzație de siguranță (ghemuit, întins pe o parte). (1) (2) (3) (4)

12. Folosește mișcări bruste pentru a întrerupe o activitate sau o conversație. (1) (2) (3) (4)

13. Folosește mișcarea ca o formă de exprimare a frustrării. (1) (2) (3) (4)

14. Se angajează în jocuri care implică multă mișcare pentru a-și regla emoțiile. (1) (2) (3) (4)

15. Preferă activități fizice care îi permit să controleze intensitatea mișcării. (1) (2) (3) (4)

14. Control prin autonomie și independență

1. Refuză să accepte ajutor chiar și când are nevoie. (1) (2) (3) (4)
2. Insistă să facă lucrurile singur, chiar dacă îi este greu. (1) (2) (3) (4)
3. Se opune ca altcineva să îi aleagă hainele sau obiectele personale. (1) (2) (3) (4)
4. Refuză să urmeze instrucțiunile dacă simte că îi iau controlul. (1) (2) (3) (4)
5. Își exprimă dorința de a controla fiecare pas al activității zilnice. (1) (2) (3) (4)
6. Refuză să participe la activități în care trebuie să colaboreze cu alții. (1) (2) (3) (4)
7. Se supără dacă cineva încearcă să îi schimbe modul în care face ceva. (1) (2) (3) (4)
8. Își impune propriul ritm de lucru, indiferent de cerințele din jur. (1) (2) (3) (4)
9. Își exprimă clar nevoia de independență în activitățile personale (mâncare, igienă). (1) (2) (3) (4)
10. Refuză să cedeze controlul în situații de grup sau în familie. (1) (2) (3) (4)
11. Își exprimă dorința de a lua decizii importante pentru el/ea fără ajutor. (1) (2) (3) (4)
12. Devine frustrat/ă când este supravegheat/ă prea atent. (1) (2) (3) (4)
13. Își manifestă dorința de a controla mediul în care trăiește (camera, jucării). (1) (2) (3) (4)
14. Preferă să își organizeze singur spațiul și activitățile zilnice. (1) (2) (3) (4)
15. Refuză să accepte reguli impuse fără consultare. (1) (2) (3) (4)

Scorare și interpretare

Pentru fiecare arie, adunați punctele obținute la toate întrebările din acea arie.

Scor maxim pe arie = număr întrebări x 4 puncte.

Interpretare orientativă:

- Scor în treimea inferioară: control redus

Asociația 24 AutismConstanța

Adresă: Constanța, Ardealului 7

Telefon: 0722 852 972

Email: asociatia_24autismconstanta@yahoo.com

Președinte: Pavel Edward-Răzvan

- Scor în treimea mijlocie: control moderat
- Scor în treimea superioară: control ridicat

Aria cu scorul cel mai mare reprezintă zona dominantă de control a copilului. Aceasta este prioritară pentru intervenția de resetare a tiparului comportamental.

